

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ในโลกของความหลากหลายทางชีวภาพ COP15 2021

The Biological Diversity of Countries Along Lanchang-Mekhong River

COP15 2021

อภินันท์ ปานเพชร*

Apinan Panphet*

(Received : May 6, 2022 / Revised : June 15, 2022 / Accepted : June 17, 2022)

บทคัดย่อ

ความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างสายพันธุ์ ระหว่างชนิดพันธุ์ และระหว่างระบบนิเวศ ระหว่างสายพันธุ์ สามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปถึงความแตกต่างระหว่างพืชกับสัตว์แต่ละชนิด เช่น สุนัข แมว เป็นต้น หรือสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในป่า เช่น เสือ ช้าง ลิง ชะนี และ หมี เป็นต้น ธรรมชาติเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตที่แตกต่างกัน มีความหลากหลายระหว่างระบบนิเวศเป็นความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งซับซ้อน สามารถเห็นได้จากประเภทต่าง ๆ เช่น ป่าดงดิบ ทุ่งหญ้า ทะเลสาบ บึง ชายหาด แนวปะการัง ตลอดจนระบบนิเวศที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น ทุ่งนา อ่างเก็บน้ำ หรือชุมชนเมืองของเราเอง

การสร้างสรรคผลงานชิ้นนี้ต้องการแสดงถึงความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ถ่ายทอดนำเสนอรูปแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงวิสัยทัศน์อันสวยงาม แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและความสมานฉันท์ ผ่านการปฏิบัติจริงจากผลงานการออกแบบอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ความเคารพและยำเกรงต่อธรรมชาติ ตลอดจนการทะนุถนอมสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ โดยความร่วมมือแม่โขง – ล้านช้างประกอบด้วยสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ประเทศจีน กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมา ไทย และเวียดนาม โดยผลงานนี้จัดแสดงนิทรรศการในการแข่งขันออกแบบโปสเตอร์นานาชาติล้านช้าง-แม่โขง 2564 : กรีนล้านช้าง-แม่โขง

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นนี้เป็นการนำองค์ความรู้ด้านเทคนิคในการออกแบบนำมาประยุกต์ใช้งานร่วมกับองค์ประกอบทางศิลปะในการจัดวางภาพที่ซับซ้อนเกิดเรื่องราวความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่จากการเรียนรู้เทคนิควิธีการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้านอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : โปสเตอร์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, งานสร้างสรรค์, คอมพิวเตอร์กราฟิก

*อาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาการออกแบบนิเทศศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

*Communication Art Design Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Uttaradit Rajabhat University

Corresponding author: Tel: 089-8398017, E-mail : api.fineart@gmail.com

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Abstract

The biological diversity mankind and all beings can be found everywhere such as a dog and a cat etc. or wild lives such as a tiger, an elephant, a monkey, a gibbon, and a bear etc. All beings have lived in the natural environment as the biological and ecological diversities. The natural environment can be found as the rainforest, the field, the lake, the beach, and the shore reef as well as the ecological creations of human such as the farming fields, the reservoirs, and the downtown.

The creation of this work aims at the comprehension of the biological diversity among Lanchang Mekhong River countries presenting the conservation of the environment so as to promote the beautiful vision showing the growth and the harmony. The respect of the environment is participated among 6 Lanchang Mekhong River countries which are China, Cambodia, Laos, Burma, Thai, and Vietnam. This work will be presented in the exhibition of Lanchang Mekhong international poster design competition 2021: Green Lanchang-Mehong

This work is the combination of design application with the art installation showing the biological diversity. It can be handled to the new knowledge applying to the creation of other art works.

Keywords: Environmental Protection Poster, Creative Work, Computer Graphics

ประเภทผลงานสร้างสรรค์ : การออกแบบสิ่งพิมพ์

แนวความคิด

การสร้างสรรค์ผลงานการออกแบบสิ่งพิมพ์ เป็นการสร้างสรรค์ออกแบบเพื่อให้เกิดการสื่อสารความหมายของผู้สร้างโดยใช้ภาพประกอบเป็นสื่อ ด้วยการเลือกสรร ลวดลาย เพิ่มเติม จัดวางองค์ประกอบให้เป็นรูปทรงสื่อแสดงความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด และจินตนาการ โดยอาศัยกรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์ที่เริ่มต้นจากเรื่องราวและเนื้อหาไปสู่รูปแบบผลงานความสำคัญของการสร้างสรรค์ของผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งประเด็นคำถาม ปัญหา เกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ตามธรรมชาติ ระหว่างสายพันธุ์ ระหว่างชนิดพันธุ์ และระหว่างระบบนิเวศ ที่มีความแตกต่างแต่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสมบูรณ์ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการตระหนักถึงทัศนียภาพอันสวยงาม แสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองและความสมานฉันท์ ความเคารพและยำเกรงต่อธรรมชาติ ตลอดจนการทะนุถนอมสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานโปสเตอร์ล้านช้าง-แม่โขง 2564 โดยเชื่อมโยงกับสิ่งมีชีวิต ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมใช้รูปแบบในการออกแบบจัดวางองค์ประกอบศิลป์ ของภาพประกอบต่าง ๆ ได้แก่ พืช สัตว์ ต้นไม้ ลำธาร ก้อนหิน ข้อความตัวหนังสือ สัญลักษณ์ และอื่นๆ ซึ่งนำมาเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความหลากหลายและแตกต่างกันในเรื่องของสายพันธุ์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่เกิดขึ้น มาใช้เพื่อสื่อความหมาย และแสดงถึงความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลุ่ม แม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง

วัตถุประสงค์ของการผลิตผลงานสร้างสรรค์

1. เพื่อเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการตระหนักถึงความเคารพและยำเกรงต่อ ธรรมชาติ ตลอดจนการทะนุถนอมสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง
2. เพื่อเผยแพร่ความหลากหลายทางชีวภาพของผลงานการออกแบบโปสเตอร์ล้านช้าง-แม่โขง

กระบวนการของการผลิตผลงานสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ในโลกของความหลากหลายทางชีวภาพ COP15 2021

ผู้สร้างสรรค์ได้สรุปเป็นขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล ซึ่งเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์
2. กำหนดกรอบความคิดและวางขอบเขตในการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งรูปแบบเทคนิค สื่อ และวิธีการ
3. สร้างเรื่องราว ตัดต่อ ออกแบบภาพประกอบกราฟิก
4. ปฏิบัติการสร้างสรรคผลงาน
5. วิเคราะห์เรื่องราวเนื้อหาหัวข้อผลงานสร้างสรรค์ในประเด็น ตลอดจนถึงข้อดีข้อบกพร่องเพื่อนำมา

พัฒนาผลงานสร้างสรรค์ต่อไป

6. ปรับปรุง แก้ไข สิ่งที่เกิดขึ้นและพัฒนาผลงานสร้างสรรค์ให้สมบูรณ์และทำให้บรรลุตาม

วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงาน

อุปกรณ์ในการดำเนินการผลิตผลงานสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ใช้วัสดุและอุปกรณ์ ในการดำเนินการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

1. วัสดุและอุปกรณ์สำหรับการสร้างภาพประกอบกราฟิก ได้แก่ โปรแกรมในการออกแบบกราฟิก
2. อุปกรณ์สำหรับการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ คอมพิวเตอร์

วารสารวิชาการ

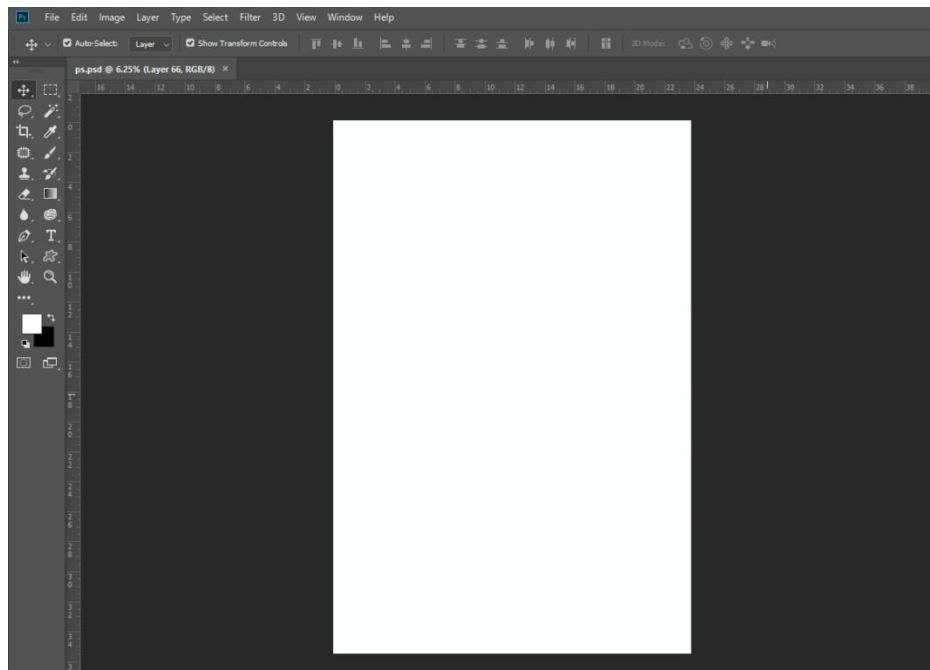
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

เทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานประเภทลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ในโลกของความหลากหลายทางชีวภาพ COP15 2021 ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนด เทคนิค วิธีการ ในการสร้างสรรค์ผลงานไว้ดังนี้ ในการสร้างสรรค์จะใช้เทคนิคการออกแบบกราฟิกด้วยคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดรูปแบบผลงานเป็นแบบภาพประกอบเรื่องราว โดยใช้หลักการออกแบบกราฟิก และหลักการองค์ประกอบศิลป์ทางศิลปะ ได้แก่ เส้น สี รูปทรง ค่าน้ำหนัก สัดส่วนและพื้นที่ว่าง มาเป็นหลักสำคัญในกระบวนการสร้างสรรค์ ด้านรูปแบบ การสร้างสรรค์ผลงาน ด้วยการนำภาพภาพประกอบรูปต่างๆ เลือกย่อยขยายมาจัดวางองค์ประกอบเป็นผลงานจริงโดยใช้เทคนิคการออกแบบกราฟิกด้วยคอมพิวเตอร์ กำหนดสภาพสีส่วนรวมกำหนดทั้งโทนสีร้อนและเย็น คือ สีเหลืองส้ม สีเขียว สีฟ้า เพื่อสะท้อนความรู้สึก อบอวล ร้อนแรง สนุกสนาน สดชื่น เย็นสบาย

ในการปฏิบัติการสร้างสรรค์สรุปเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เปิดโปรแกรมในการออกแบบกราฟิก กำหนดตั้งค่าน้ำกระดาษตามขนาดที่เราต้องการเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน

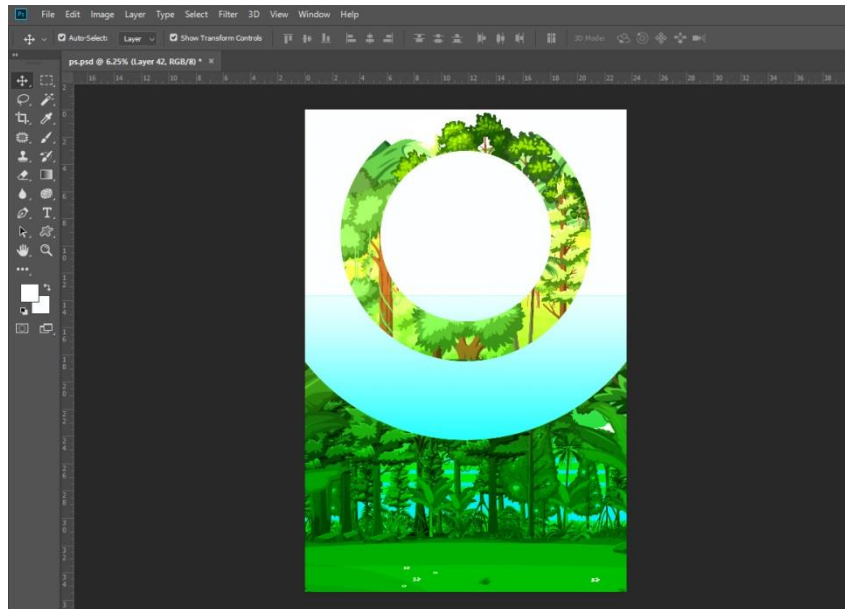
ภาพที่ 1 แสดงภาพการเปิดใช้งานโปรแกรมในการออกแบบกราฟิก

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

2. นำภาพกราฟิก ภาพประกอบ กำหนดขอบเขตพื้นที่ได้แก่ ภาพต้นไม้ ตัดต่อ ปรับแต่ง ย่อ ขยาย ให้ได้รูปทรงวงกลมและส่วนโค้ง

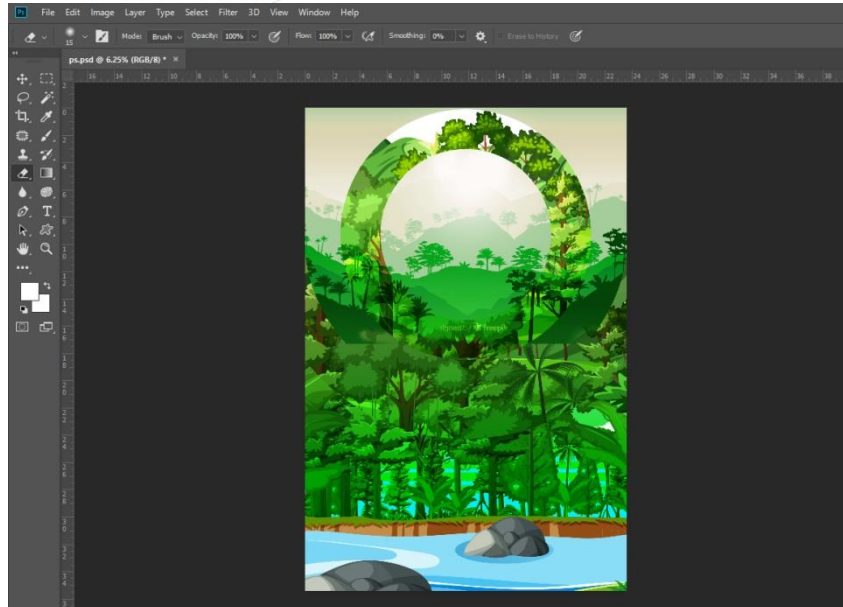
ภาพที่ 2 แสดงภาพการตัดต่อภาพประกอบกราฟิกและจัดวาง

3. นำภาพประกอบกราฟิก มาตัดต่อ ได้แก่ แม่น้ำ ต้นไม้ ปรับแต่งสีให้เกิดมิติความน่าสนใจ ย่อ ขยายภาพ จัดวางตามที่เราต้องการทำให้เกิดความสวยงามจากการซ้อนทับกัน

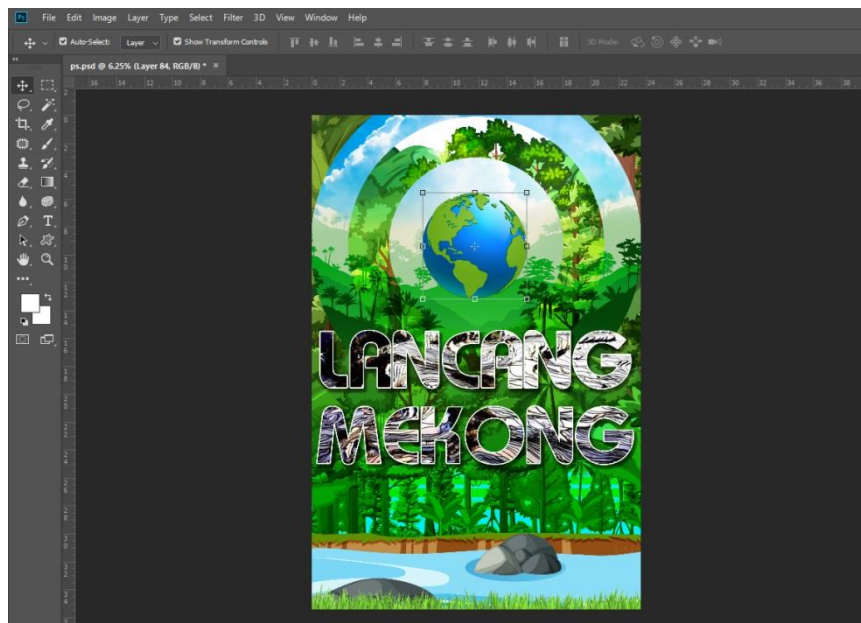
วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ภาพที่ 3 แสดงภาพการตัดต่อภาพซ้อนรูปภาพแม่น้ำและต้นไม้

4. การเพิ่มเติมภาพกราฟิก ภาพประกอบ สร้างเรื่องราวให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ ลูกโลก และตัดต่อภาพในข้อความตัวหนังสือ ต้นหญ้าด้านล่าง ปรับแต่งย่อ ขยาย ทำให้เกิดมิติความน่าสนใจของผลงาน

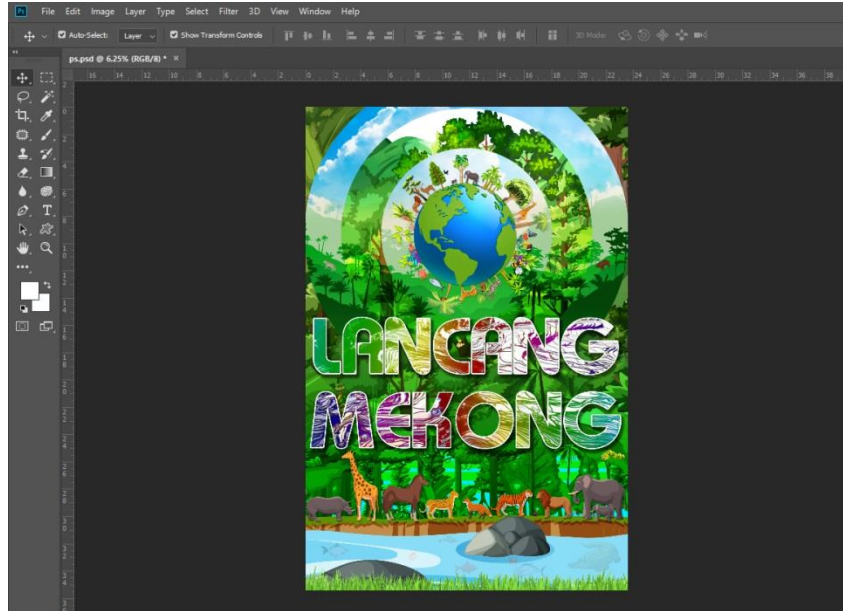
ภาพที่ 4 แสดงภาพเพิ่มเติมส่วนประกอบ ลูกโลก ข้อความตัวหนังสือ และต้นหญ้าด้านล่าง

วารสารวิชาการ

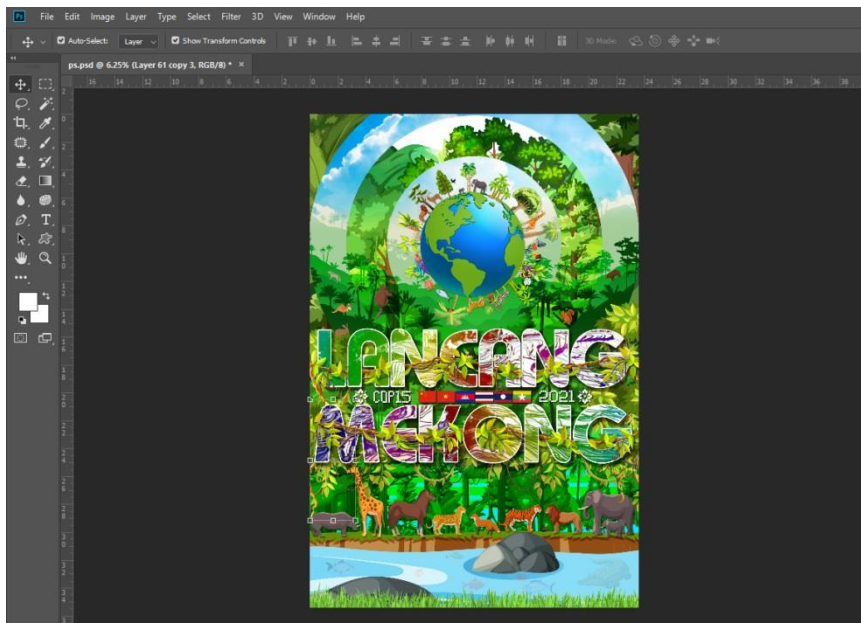
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

5. ตัดต่อเพิ่มเติมภาพประกอบ ปรับแต่ง ภาพสัตว์บก สัตว์ในน้ำ พืช ต้นไม้ ต่างๆ จัดองค์ประกอบ ย่อ ขยาย ปรับแต่งสีข้อความตัวหนังสือ ใส่แสงเงาให้กับภาพ ส่งผลให้ค่าน้ำหนักของภาพสีส่วนรวมของ ผลงานที่สร้างสรรค์ และภาพเกิดมีเรื่องราวมากขึ้น

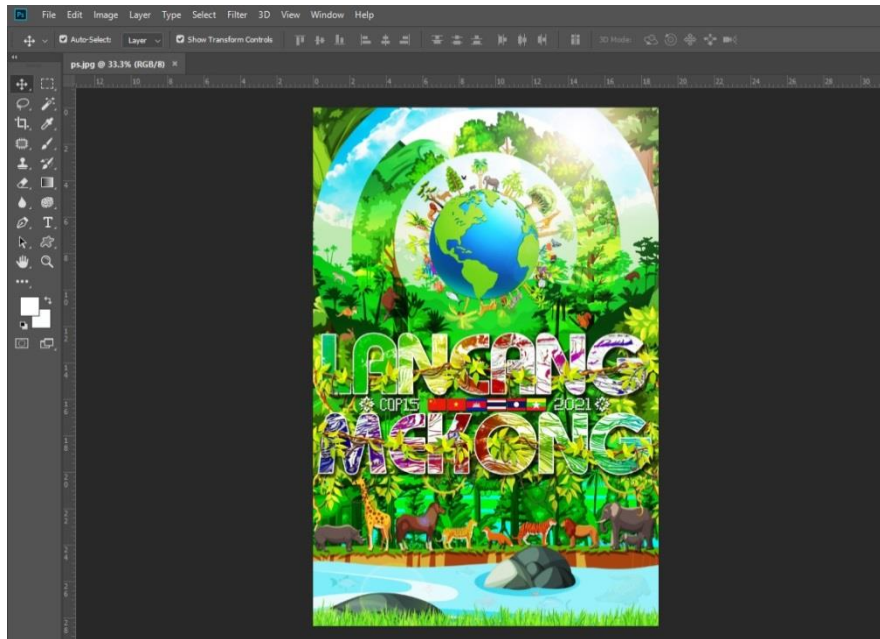
ภาพที่ 5 แสดงภาพตัดต่อ ย่อ ขยายเพิ่มเติม ภาพสัตว์ พืช ต้นไม้ ต่างๆ

6. เก็บรายละเอียด เพิ่มเติมภาพประกอบ ตัดต่อ ปรับแต่ง ย่อ ขยายภาพเงาวัลย์ ข้อความตัวหนังสือ สัญลักษณ์ ปรับความชัดเจน แสงเงา ของรูปภาพต่างๆ

ภาพที่ 6 แสดงภาพเก็บรายละเอียดของผลงานในการจัดวางองค์ประกอบต่างๆ

7. ขั้นตอนสุดท้าย ปรับแต่งสี แสง รูปภาพต่างๆ และใส่เอฟเฟคแสงด้านบน ปรับสีให้มีความสดใสสว่างของผลงานที่สร้างสรรค์มีความสวยงามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ภาพที่ 7 แสดงภาพผลงานที่สมบูรณ์

สรุปผลงานสร้างสรรค์

จากการสร้างสรรค์ผลงานประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ในโลกของความหลากหลายทางชีวภาพ COP15 2021ทำให้ได้รับการพิจารณาให้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการในการแข่งขันออกแบบโปสเตอร์นานาชาติ ล้านช้าง-แม่โขง 2564 : กรีนล้านช้าง-แม่โขง จัดประกวดโดยความร่วมมือของนิติสารไซนารีพอร์ต สถาบัน วิจิตรศิลป์กลางแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มหาวิทยาลัยยูนนาน , มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เครือข่ายนิติสาร แม่น้ำโขงและหน่วยงานอื่นๆ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2564 ณ แคว้นปกครองตนเองชนชาติไป๋ เมืองต้าหลี่ มณฑล ยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจัดขึ้นก่อนการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ 15 (COP 15) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวคิดอันสูงส่งของความร่วมมือล้านช้าง-แม่โขงผ่านศิลปะและความงาม ทั้งนี้ คณะกรรมการจัดงานได้คำนึงถึงความร่วมมืออย่างกว้างขวางในด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ทั้งนี้ภายในนิทรรศการมีโปสเตอร์ จัดแสดงทั้งสิ้น 50 ภาพ ซึ่งคัดเลือกจากการออกแบบโดยศิลปินชาวจีน ไทย ลาว กัมพูชา เมียนมา และ ประเทศอื่น ๆ ในจำนวนผลงานดังกล่าวเป็นผลงานโปสเตอร์จากศิลปินไทยจำนวน 4 ชิ้น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ภาพที่ 8 แสดงภาพผลงานสร้างสรรค์

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ชื่อผลงานสร้างสรรค์ : ประเทศลุ่มแม่น้ำล้านช้าง-แม่โขง ในโลกของความหลากหลายทางชีวภาพ COP15
2021

ชื่อผู้สร้างสรรค์ : นายอภิรักษ์ ปานเพชร

เทคนิค : คอมพิวเตอร์กราฟิก

ขนาด : 60 X 90 เซนติเมตร

ปีที่สร้างสรรค์ผลงาน พ.ศ. 2564

ภาพที่ 9 ภาพแสดงการจัดนิทรรศการกรีนล้านช้าง-แม่โขง

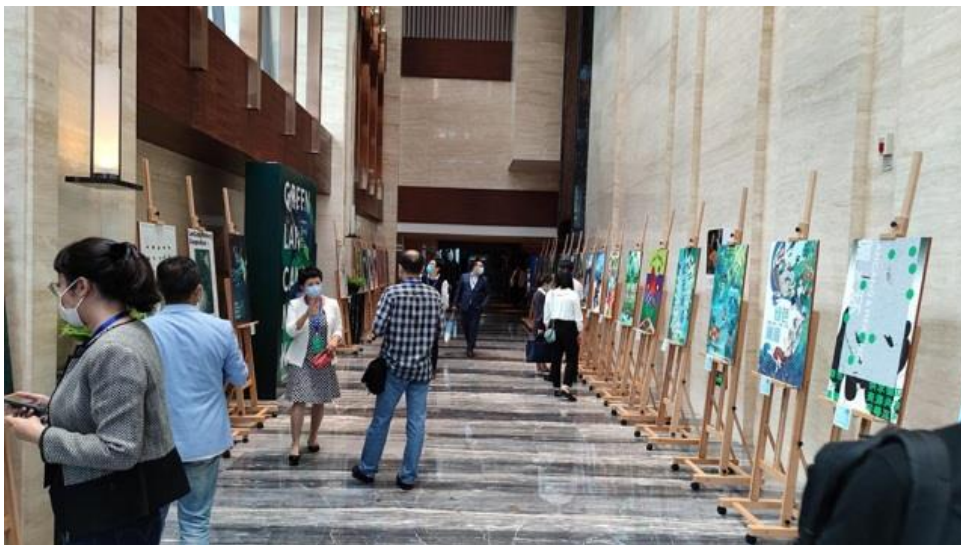

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ภาพที่ 10 ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ

ภาพที่ 11 ภาพแสดงการจัดแสดงนิทรรศการ

ภาพแสดงการจัดนิทรรศการผลงานโปสเตอร์จำนวน 50 ภาพ จากการออกแบบโดยศิลปินชาวจีน ไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม และประเทศอื่น ๆ ณ แคว้นปกครองตนเองชนชาติไป๋ เมืองต้าหลี่ มณฑลยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน

ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2565

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

เอกสารอ้างอิง

ชลูด นิ่มเสมอ. (2553). **องค์ประกอบของศิลปะ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

ปิยะบุตร สุทธิธรรมา. (2553). **เรียนรู้การทำงานกราฟิกดีไซน์ สิ่งพิมพ์แบบมืออาชีพ Graphic Design Artwork Photoshop + Illustrator**. นนทบุรี : โอดีชี.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2545). **การออกแบบกราฟิก**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อีแอนด์ไอคิว.

อารี สุทธิพันธุ์. (2527). **ศิลปะและการออกแบบ**. กรุงเทพฯ : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Design exhibition showcases ecological and cultural diversity of Lancang-Mekong countries.

(2565). สืบค้นเมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565, จาก

http://www.china.org.cn/arts/2021-10/11/content_77859352.htm

Free Vectors. (2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2564, จาก <https://www.freepik.com/>

Kunming Declaration adopted at COP15. (2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2564, จาก

<https://www.chinadailyhk.com/article/242923>

Lancang-Mekong Cooperation Design Award. (2564). สืบค้นเมื่อวันที่ 25 กันยายน 2564, จาก

<http://www.lmcda.org.cn/Way.aspx>

促进澜湄文化交流 助力全球生态文明建设. (2565). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565, จาก

http://www.cchpf.cn/report/26.cshtml?fbclid=IwAR15TUL7H3mur3WQn2a3LHlDfum3GsbAcIdGbs9ZyDwVT3q_lPbH4J2Js4I

我院师生海报作品亮相国际论坛 为COP15大会添彩. (2565). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม 2565, จาก

http://www.art.ynu.edu.cn/info/1040/2272.htm?fbclid=IwAR3ufWTc8anQ-_N6vL2j5jzCoTcOVPo9czDvTa2miLkjNz_nrfRnzCkd9Pk

绿色澜湄“2021澜湄合作国际海报设计展”. (2565). สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มกราคม

2565, จาก <https://exhibit.artron.net/exhibition-74936.html?fbclid=IwAR0qqrSSHlvZSy-mhGny1dNwf8kkq2yfsYtv3D1Tjam0flXwiw38n88LQFA>